

НАРБУТ
ГЕОРГИЙ

СОСТАВИТЕЛИ:

*В. ГОРОВЕНКО
Е. МАНОХА*

Український [художник-графік](#), ілюстратор, автор перших українських державних знаків (банкнот і [поштових марок](#)). Один з засновників і ректор [Української Академії Мистецтв](#).

Народився [25 лютого 1886](#) року, на хуторі [Нарбутівці](#) біля [Глухова](#) (зараз [Сумської області](#)), у сім'ї, яка походила з старовинного, але збіднілого дворянського роду. Георгій Нарбут мав молодшого брата [Володимира Нарбута](#), який в майбутньому став відомим поетом. Початкову художню освіту здобув самотужки. В [1906–1917](#) рр. жив у [Петербурзі](#). Деякий час вчився в [І. Білібіна](#) і [М. Добужинського](#). У [1909](#) р. удосконалював майстерність у [Мюнхені](#), в школі [Холлоші](#). Після повернення до [Петербурга](#) став членом мистецького об'єднання [«Світ мистецтва»](#) ([«Мир искусства»](#)). У [1910–1912](#) рр. працював над ілюстраціями до казок [Ганса Крістіана Андерсена](#), байок [І. Крилова](#), народних казок.

Як чудовий знавець українського стародавнього мистецтва і геральдики, Нарбут виконав безліч гербів, ілюстрував або оформлював Малоросійський Гербовник ([В. Лукомського](#) і [В. Модзалевського](#), [1914](#)), [«Герби гетьманів Малоросії»](#) ([1915](#)), [«Старовинна архітектура Галичини»](#) ([Ю. Лукомського](#), [1905](#)), [«Стародавні садиби Харківської губернії»](#) ([1917](#)) та ін. Нарбут щоліта приїздив в [Україну](#) до [Глухова](#), де вивчав пам'ятки української старовини. Свій герб Нарбут підписав так: «Мазепинець [полку Чернігівського](#), Глухівської сотні, старшинський син, гербів і емблем живописець» ([1912](#)).

У березні [1917](#) переїхав до [Києва](#). Нарбут створював ескізи військових мундирів армії України, оформлень упаковок та етикеток для українських товарів. Розробив [поштові марки Української Народної Республіки](#) в 30, 40 і 50 [шагів](#). У вересні [1917](#) став професором графіки новоствореної [Української Академії Мистецтв](#), а з грудня [1917](#) (за іншими даними, з лютого [1918](#)) — її [ректором](#). В цей період Нарбут виконав цикл [державних паперів](#), крім марок він розробляв, [банкноти](#), грамоти, листівки. Георгій Нарбут розробив проекти Державного Герба і Печатки [Української держави](#). [18 липня 1918](#) р. гетьман [Скоропадський](#) затвердив спроектовану Нарбутом малу Державну печатку — зображення козака з [пищалем](#) на плечі на восьмикутному тлі, у верхній частині якого було розміщено володимирський [тризуб](#).

Згодом співпрацював із журналами «Наше минуле», «Зорі», «Солнце Труда», «Мистецтво» та ін. До учнів і послідовників Нарбута належать М. Кірнарський, [П. Ковжун](#), [Р. Лісовський](#), [Л. Хижинський](#), І. Мозолевський, А. Могилевський, Л. Лозовський, [А. Серeda](#), [О. Маренков](#).

Помер від [тифу](#) [23 травня 1920](#) року у [Києві](#). Похований на [Байковому кладовищі](#)

Визначним досягненням Нарбута і всієї української графіки є його «Українська абетка» (1917), в якій художник досяг граничної простоти й водночас вишуканості композиції, малюнка й кольору. У вирішенні літер абетки Нарбут об'єднав досягнення як української рукописної та друкованої книги, так і досягнення західноєвропейських майстрів шрифту. Нарбутівська «Українська

абетка» й донині залишається неперевершеною завдяки високій майстерності художника й глибокому розумінню ним шрифтового мистецтва.

Останнім великим мистецьким задумом Нарбута було ілюстрування «Енеїди» [Івана Котляревського](#), але через передчасну смерть він встиг виконати лише одну ілюстрацію.

Георгій Нарбут мав величезний вплив і на становлення інших художників, таких як [Сергій Конончук](#) та [Микола Алексєєв](#). Сергію Конончуку особливо імпонувала і була близькою творчість видатних російських радянських графіків і особливо Г. Нарбута, який був серед тих, хто поклав початок українській радянській графіці. Творча спадщина Г. Нарбута була для С. Конончука справжньою школою і джерелом творчого натхнення. Властиві йому тонка стилізація мотивів ампіру, звернення до традицій українського бароко, до орнаментики та геральдики старовинних українських гравюр вплинули на формування образної мови Конончука.

Георгій Нарбут є оформлювачем банкнот української гривні доби [УНР](#).

Нарбут, Ілюстрація до
«Енеїди» [І. Котляревського](#)

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА

МАЛЮНКИ ГЕОРГІЯ НАРБУТА
ВІДАННЄ
ДРУКАРНІ Т-во ІОАННЕС ВІЛЬБОРС
СПЕТЕРБУРГ 1917 РОКУ

Г. Нарбут - обкладинка проекту великого гербу Української Держави, 1918

ЛУКОМОРЬЕ

№ 24
1919

Герб. Галаши.

Ано. Е. Нордун.

Въ дни тяжелые — жепропозная,
Къ намъ вернулась ты — полкообразная;

Зарястуй, малая, — Русь Червоная,
Русь Чирвоная, Православная...

Госпін Напівтї. 1907.

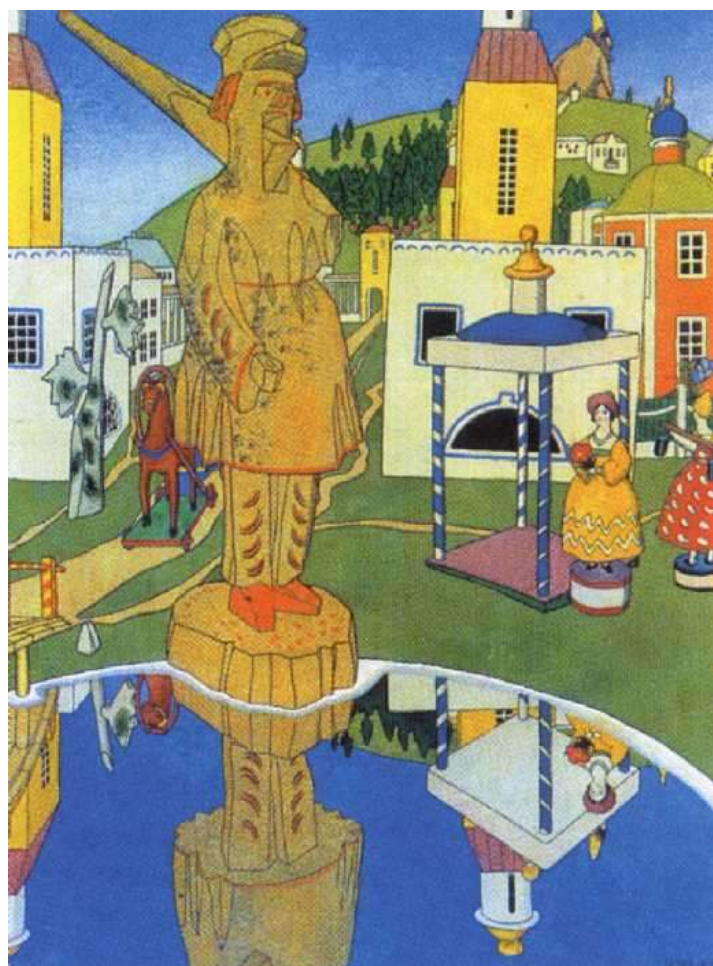
В. М. Мухоморов. Казакъ и немцы.
Рисовано и выведено.

КАЗАКЪ И НѢМЦЫ.

ЩЕЛКУНЪ И ДЯДИ ТАХА.

Перебавля рѣчку, Коли
Видитъ тамъ Щелкунъ стоятъ

И, разинув рот огромный,
Въ воду пристально глядеть.

Г. Нербутъ.

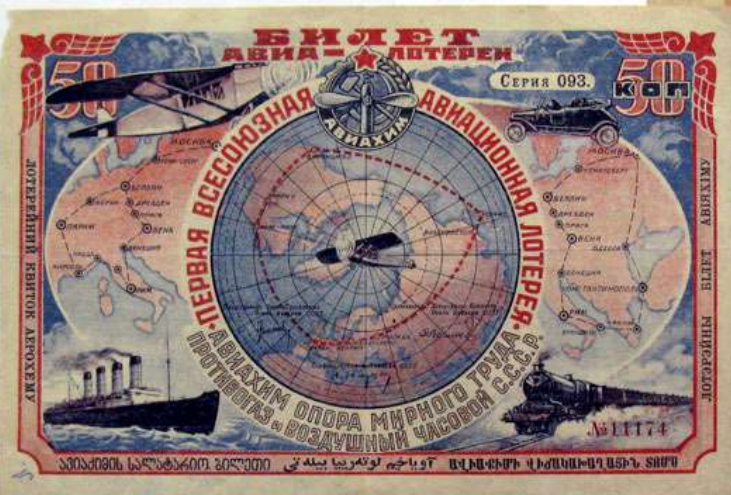
G. Nerbout

Былая Малароссія. Бандуристъ Кобзарь. La petite Russie. Kobzare.

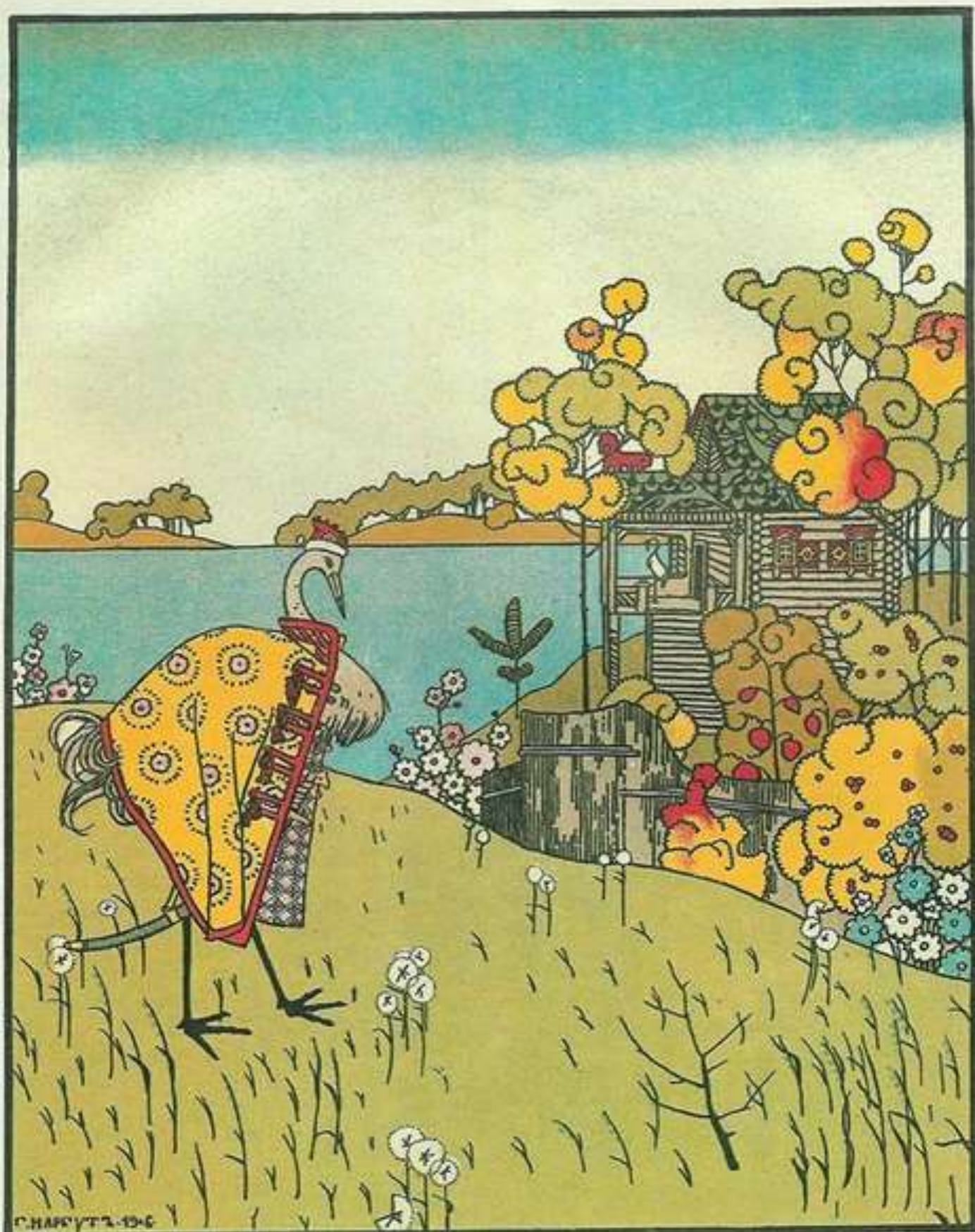

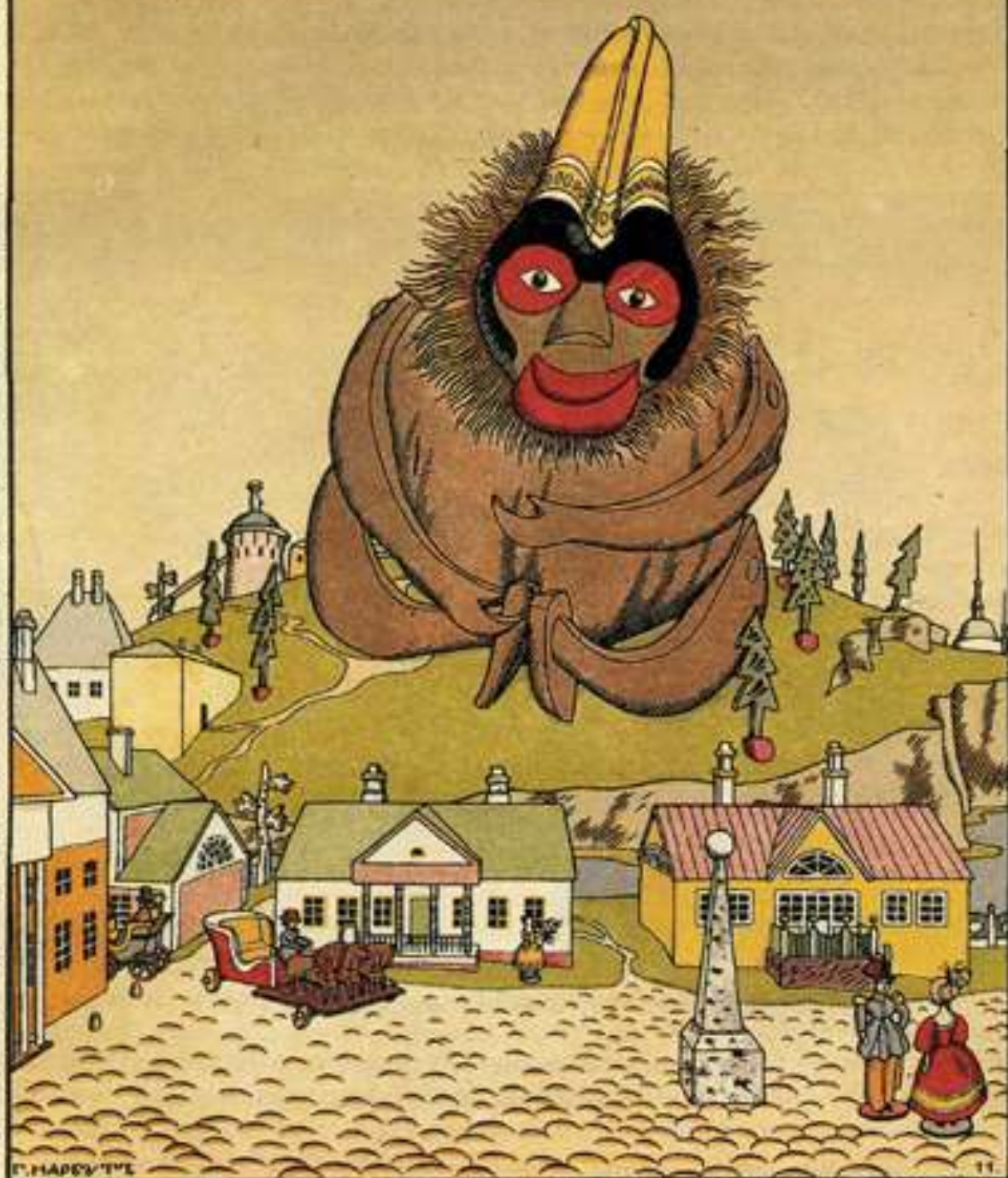

Журавель та чапля. Ведмідь., 1906

Чуть журча, бѣжитъ волна...
Левъ рычитъ...

Зумъ, зумъ, зумъ,
Дзинь, бумъ, бумъ.

Лѣсъ шумитъ...
Это чудная страна!

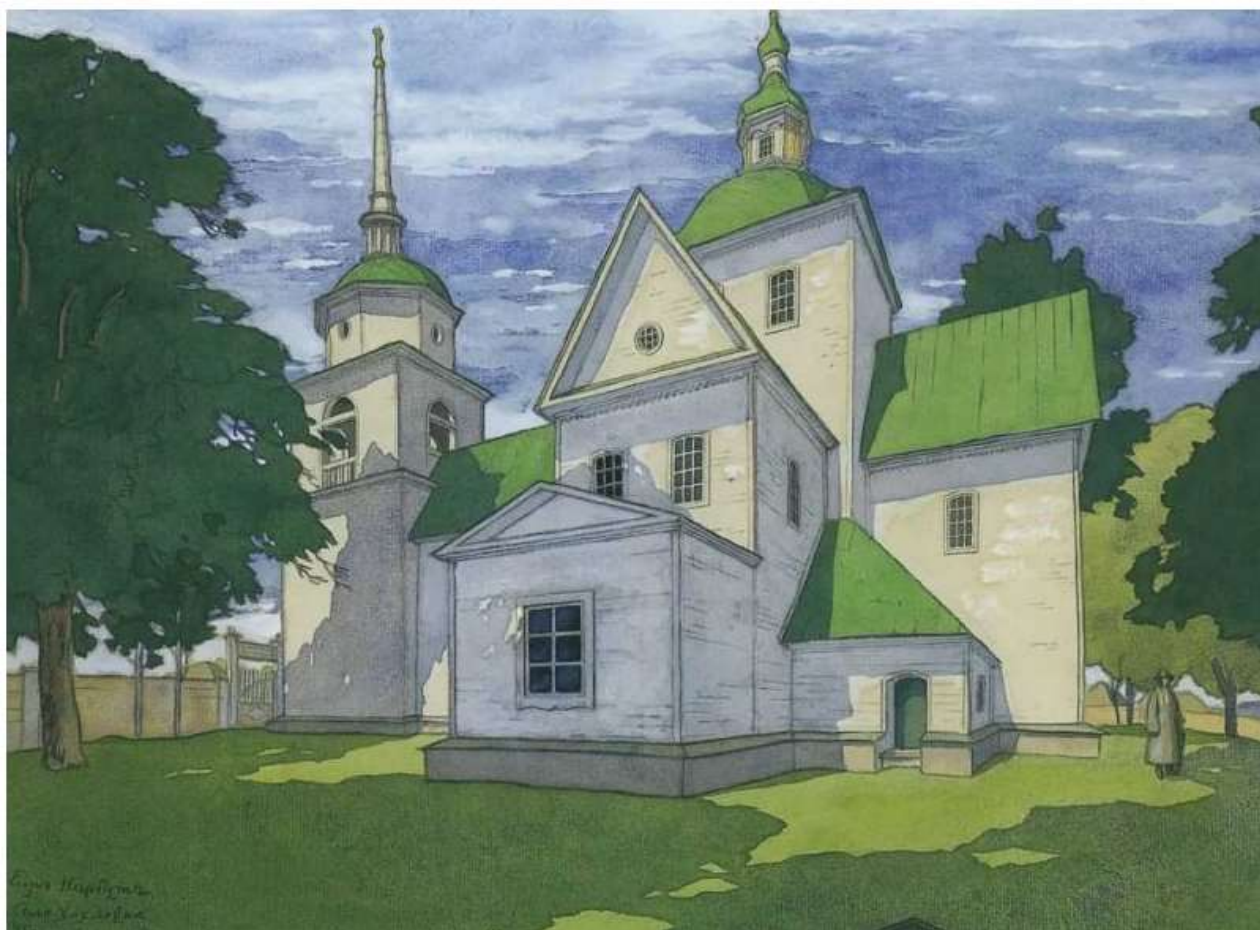

Г. Нарбутъ.

G. Narbout

Былъ Малороссiя. Бандуристъ Кобзарь. La petite Russie. Kobsare.

СОЛОВЕЙ

СКАЗКА
АНДЕРСЕНА

РИСУНКИ
ЕГОРА НАРБУТА

